

Рецензія на монографію.

КРУТОВ В.В., доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України,
віце-президент Українського союзу промисловців та підприємців

**ІННОВАЦІЙНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ З АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ
УПРАВЛІНСЬКОГО ПРОЦЕСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ ЮРИДИЧНОЮ НАУКОЮ ТА ПРАКТИКОЮ.**

Автор монографії – **КОРЖ І.Ф.**, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник,
головний консультант секретаріату Комітету Верховної Ради України
з питань національної безпеки і оборони.

В період тривалої світової фінансово-економічної кризи ускладнюються міждержавні відносини, що пов'язано із прагненням одних великих “політичних гравців” контролювати видобутки енергоресурсів, інших – використовувати енергоресурси як засоби досягнення певних політичних цілей. Зазначене провокує міждержавні та міжцивілізаційні протистояння, збройні конфлікти, посилює прояви таких негативних явищ, як екстремізм, тероризм, нелегальна міграція, наркоторгівля тощо. Для забезпечення держави і суспільства від негативного впливу різнобічних загроз і небезпек, є нагальним адекватне реагування на них органами державної влади. За таких умов все зростаючого значення набуває адміністративно-правова функція держави щодо забезпечення державної безпеки, яка направлена на належне регулювання суспільних відносин у відповідній сфері, які спрямовані на своєчасне виявлення та мінімізацію згаданих негативних явищ.

Правове регулювання суспільних відносин, пов'язаних із забезпеченням безпеки держави, є одною із ключових правових проблем, яка має всебічно вивчатися – з філософсько-гуманітарного, правового, соціального та безпекового погляду, в контексті принципів щодо вдосконалення правової системи держави, проведення безпекової політики, протидії існуючим і ймовірним загрозам та небезпекам державі, суспільству та людині. Ефективне функціонування системи вищих органів державної влади, зокрема органів виконавчої влади, залежить від стабільності та прогнозованості правових відносин між ними. Без покращення правового регулювання цих відносин, що потребує поглиблення відповідної наукової бази, неможливо вдосконалити діяльність органів виконавчої влади.

З удосконаленням правового регулювання суспільних відносин у сфері державної безпеки пов'язано вирішення низки внутрішніх, міжнародних та глобальних завдань щодо безпечного функціонування людини, суспільства та світового співтовариства. Необхідно констатувати, що механізми управління державною безпекою та регулювання суспільних відносин, пов'язаних із забезпеченням державної безпеки, до цього часу належним чином не врегульовані, а ті з них, що врегульовані, базуються на застарілій, створеній у перші роки незалежності України нормативно-правовій базі. У зв'язку з цим, поява комплексного дослідження, яке відображає теоретичні і практичні аспекти адміністративно-правового регулювання відносин сфери державної безпеки, є вельми своєчасною і важливою подією в науковому світі.

Робота, яка складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, переліку посилань, дає можливість визначити її як закінчене дослідження, виконана на актуальну тему, має наукову новизну та практичну цінність.

У першому розділі **“Адміністративно-правова характеристика відносин у сфері державної безпеки України”**: викладаються результати загальнотеоретичного дослідження формування концепції функціонування адміністративно-правових відносин у вітчизняній науці; розкривається методологія дослідження та досліджується генезис поняття “державна безпека”, як сфери виникнення безпекових правовідносин. Приділяється увага наданню загальної характеристики та дослідженню сучасного стану відносинам у сфері державної безпеки (поняття, види, структура та їх учасники), які регулюються адміністративно-правовими нормами – безпекові правовідносини, провадиться їхня класифікація. Досліджуються правові засади виникнення, зміни та припинення управлінських безпекових правовідносин у сфері державної безпеки, надається характеристика системі управління та правовому регулюванню згаданих правовідносин.

Другий розділ **“Держава та уповноважені нею органи як суб’єкти управління адміністративно-правовими відносинами у сфері державної безпеки”** присвячений розгляду структури та повноважень суб’єктів верхнього рівня в системі адміністративно-правового управління безпековими правовідносинами, до яких відносяться Верховна Рада України, Президента України, Кабінет Міністрів України, органи суду і прокуратури. Автором приділено увагу здійсненню аналізу організації адміністративно-правового регулювання функціонування сектору безпеки і оборони в економічно розвинутих державах.

У третьому розділі **“Спеціально уповноважені суб’єкти адміністративно-правових відносин у сфері державної безпеки”** розглянуто структуру, функції, повноваження суб’єктів нижчого рівня в системі адміністративно-правового управління безпековими правовідносинами, склад яких визначено через системний підхід до визначення терміну “державна безпека”. Значну увагу приділено розкриттю особливостей функціонування механізму адміністративно-правового регулювання відносин за участі спеціальних суб’єктів сфери державної безпеки. Зазначене пов’язано, насамперед з тим, що в середовищі суб’єктів забезпечення державної безпеки функціонують такі мілітаризовані політико-правові інститути, відмінні від політико-правових інститутів інших сфер, як військова служба та спеціальна державна служба, що обумовлює встановлення в кожному конкретному випадку особливого статусу службовця (його прав, обов’язків та відповідальності).

Завершує монографію четвертий розділ **“Стан та проблеми удосконалення адміністративно-правового регулювання відносин у сфері державної безпеки України”**, який присвячений розгляду сучасного стану та удосконаленню правового регулювання відносин у сфері державної безпеки, вияву проблем у зазначеній сфері. В розділі розкриваються фундаментальні проблеми ефективності дії механізму регулювання зазначених відносин. Виділені такі з них, як: розбалансованість системи стримувань і противаг; системність корупції; правовий нігілізм. Напрацьовано конкретні пропозиції щодо вдосконалення системи управління сферою державної безпеки. Зазначене потребує внесення відповідних змін до Конституції України, вдосконалення чинного законодавства, проведення відповідних реформ у державі тощо.

Однак, як і будь-яке наукове дослідження, монографія містить окремі положення, що мають дискусійний характер (такими є перелік суб’єктів управління безпековими відносинами нижчого рівня; щодо доцільності віднесення прокуратури до судової гілки влади; щодо запровадження двопалатного парламенту тощо).

Видання даної монографії є логічним продовженням наукових досліджень автора – Коржа Ігоря Федоровича – кандидата юридичних наук, старшого наукового співробітника, головного консультанта секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони.

Монографія буде корисною для фахівців сфери національної безпеки та сфери державної безпеки, а також для фахівців, які на науковому та практичному рівнях вирішують питання адміністративно-правового регулювання сфери державної безпеки.

~~~~~ * * * ~~~~~
